

РЕЦЕНЗИИ, КОММЕНТАРИИ, ОТЗЫВЫ

РЕЦЕНЗИЯ

НА МОНОГРАФІЮ О. Ю. ПОПОВОЇ «ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СПРЯМОВАНOSTІ РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ»¹, ДОНЕЦЬК, 2010

Актуальність теми наукового дослідження, основні положення якого представлено в рецензованій монографії, визначається тим, що розвиток економічних відносин в Україні обумовлює суттєве підвищення вимог до здійснення господарської діяльності вітчизняними підприємствами і організаціями. Передусім формуються нові принципи природокористування, інтенсивність якого стає за сучасних умов як передумовою формування ефективності процесів виробництва і споживання, так і наслідком діяльності суб'єктів господарювання. В цих умовах нагальним завданням є розробка принципово нових методологічних засад забезпечення екологічної спрямованості розвитку вітчизняних суб'єктів господарювання та економічних механізмів їх реалізації.

Позитивної оцінки заслуговує структура рецензованої монографії, яка передбачає продуману логічну послідовність викладення основних питань і проблем, пов'язаних із розкриттям предмету дослідження, який полягає у створенні теоретико-методологічних і науково-практичних аспектів забезпечення екологічної спрямованості розвитку суб'єктів господарювання у сфері раціонального природокористування, охорони та відтворення природно-ресурсного потенціалу. Автором на концептуальному рівні обґрунтовано основні складові економічних механізмів забезпечення екологічної спрямованості розвитку господарської діяльності на макро- та мікрорівнях. Науковий інтерес викликає авторська позиція щодо аналітико-інформаційного забезпечення процесів розвитку, в якому на засадах рівноправності гармонійно поєднуються економічні та екологічні характеристики господарської діяльності підприємств і організацій.

Безпосереднім внеском до розвитку теорії управління можна вважати розроблені автором наукові положення щодо стратегічного управління господарською діяльністю на основі використання нового інструменту «екологічного портфоліо», що дозволяє прогнозувати позицію суб'єкта господарювання в конкурентному середовищі та визначати статус господарської діяльності. У монографії на достатньо високому теоретичному рівні обґрунтовано першочергову роль соціального капіталу в забезпеченні екологічної спрямованості розвитку, розк-

рито основні інструменти формування екологічної компетенції інтелектуальних ресурсів підприємства та управління екологічною поведінкою споживачів, розроблено ряд практичних рекомендацій щодо оцінювання рівня екологічності поведінки споживачів, які здійснюють безпосередній вплив на спосіб виробництва суспільних благ.

Науковий інтерес викликають представлені у монографії ґрунтовні рекомендації щодо фінансового забезпечення програм екологічного характеру, що сприятиме посиленню конкурентних переваг на ринку за рахунок підвищення екологічної якості економічного розвитку господарської діяльності окремих суб'єктів. Важливим науковим результатом проведеного дослідження є положення щодо організації співробітництва суб'єктів господарювання, практична реалізація яких дозволяє успішно вирішити екологічні проблеми розвитку за рахунок розподілу екстернальних ефектів і реалізації економічних інтересів суб'єктів господарювання.

Привертає увагу значний рівень новизни запропонованих автором наукових положень із забезпечення екологічної спрямованості розвитку суб'єктів господарювання. Структура монографії характеризується послідовністю та узгодженістю складових частин. Аналіз тексту рукопису вказує на те, що автор здійснює дослідження на основі розгляду класичних і сучасних вітчизняних і зарубіжних наукових поглядів у галузі управління діяльністю суб'єктів господарювання та гармонізації економічних і екологічних параметрів розвитку.

У то же час монографія містить дискусійні положення. Апробацію запропонованих в монографії економічних механізмів забезпечення екологічної спрямованості розвитку суб'єктів господарювання здійснено на підприємствах вуглевидобувної галузі. Доцільним було б проілюструвати можливість застосування розроблених автором механізмів на прикладі інших галузей, які чинять значний вплив на стан природно-ресурсного потенціалу, таких як металургійні, хімічні підприємства. Крім того, слід було б запропонувати напрями удосконалення законодавчої бази підвищення еколого-економічної ефективності розвитку вітчизняної економіки, що сприятиме раціональності природокористування та прискорить темпи відновлення природно-ресурсно-

¹ Попова О. Ю. Економічні механізми забезпечення екологічної спрямованості розвитку суб'єктів господарювання : моногр. / О. Ю. Попова. — Донецьк : ДВНЗ «ДонНТУ», 2010. — 430 с.

го потенціалу при дотриманні пріоритету економічних характеристик господарської діяльності.

Розроблені автором економічні механізми забезпечення екологічної спрямованості розвитку суб'єктів господарювання мають практичне значення для організації раціонального природокористування, відтворення природно-ресурсного потенціалу та охорони навколишнього середовища з паралельним отриманням високого рівня економічних благ в господарській діяльності промислових підприємств.

Рецензована монографія є корисною для студентів, аспірантів, докторантів, які здійснюють дос-

лідження в галузі теорії та методології економіки природокористування, управління природно-ресурсним потенціалом, охороною навколишнього середовища, і практичної реалізації концепції сталого розвитку в Україні.

*Рецензент,
завідувач кафедрами обліку і аудиту
ДВНЗ «Приазовський державний
технічний університет»,
доктор економічних наук,
професор
М. Г. Білопольський*